

**Науково-дослідницька робота на тему
«Яким бачиться сьогодні майбутнє української
книги?»**

Виконала роботу
учениця 10 класу
Великомостівського НВК
«Загальноосвітня школа
І –ІІІ ступенів-ліцей»
Петруха Мар'яна Ігорівна
Науковий керівник:
учитель української
мови та літератури
Грицай Надія
Мирославівна

Зміст

Вступ.....	3
Розділ I. Цінність книги	4
Розділ II. Вислови видатних людей про книгу.....	6
Розділ III. Історія українського книгодрукування.....	7
Розділ IV. Важливість читання книг.....	9
Розділ V. Роль книги у моєму житті.....	11
Висновки.....	13
Список використаних джерел.....	14

Вступ

Книга – це одне з найбільших див, створених людиною. З книги ми дізнаємося про минуле і сьогодення. Завдяки їх різноманітності ми можемо почерпнути багато інформації і дізнатися щось нове, розказавши це комусь із близьких.

І.Я. Франко про книгу сказав так:

«Книги — морська глибина,
Хто в них пірне аж до дна,
Той, хоч і труду мав досить,
Дивнії перла виносить».

Любов до книги починається з дитинства і продовжується все життя. Гарну книжку часто читаємо багато разів і кожен раз знаходимо в ній щось нове, цікаве, вражаюче. Такими книгами є Біблія, „Кобзар" Тараса Шевченка та багато інших - вони ніколи не старіють, не надоїдають. Вони - наші найперші порадики, друзі. Багато людей вважають книгу найкращим подарунком.

Книга відкриває світ пізнання й сходження до одвічних життєдайних джерел цивілізації. Книги дарують нам цілющі зерна знань. Вони спонукають до творчого пошуку, прекрасних знахідок і відкриттів.

Розділ I. Цінність книги

За всіх часів люди славили книгу. Як її тільки не називали: і джерелом мудрості, і цілителькою душі, сонячним сяйвом і рікою, що живить Всесвіт. Книга завжди ототожнювалась із світлом, яке, незважаючи ні на що, намагались загасити варвари, знищуючи книжкові скарби. Книга і сьогодні - важливе джерело знань.

Та як можна не любити книгу? З давніх-давен люди намагалися писати. Звичайно, в них не було паперу, його замінювали стіни печер, камені, шкіри вбитих тварин. Потім люди навчилися виготовляти книги з глини. Але на них незручно було писати, вони були дуже важкі. Щоб книга збереглася, титульну сторінку робили із шкіри або прикрашали коштовним камінням, перлинами. Перша літера була червоного кольору, її прикрашали квітами. І перш ніж стати книгою у сучасному вигляді, вона пройшла складний, довгий шлях. Перша друкована книга в Україні називалася "Львівський апостол", завершена в 1574 році.

У ранньому дитинстві ми вперше знайомимося з книгою. Перші казки, вірші, оповідання нам читають батьки. А потім ми й самі навчаємося розуміти друковане слово.

Сьогодні книга скрізь із нами. І в книг, як і в людей, своє життя, своє минуле і майбутнє. Є книги, які приваблюють до себе читачів будь-якого віку. Час старить хорошу книгу, але й надає їй небувалої краси.

Сьогодні важко уявити наше життя без книг. Вони допомагають нам здобувати освіту, дізнаватися більше про навколишній світ, життя інших людей. Друковане слово нерідко стає порадником у різних життєвих ситуаціях.

На сьогоднішній день видання українських книжок є у неналежному стані. Чому це так? Тому, що погане фінансування, низька платоспроможність зацікавлених читачів, а також велика кількість перешкод для книжкової справи в Україні. Також влада не зацікавлена в інтелектуальному розвитку громадян.

Натомість коли українські видавництва «стоять на місці», у інших країнах створені різні програми по підтримці книговидання. На даний час українські художники публікують свої ілюстрації в польських, угорських, французьких, російських та інших виданнях, а наш книжковий ринок переповнений другосортною російською літературою.

Проте коли бачиш творіння українських митців, у нас залишається надія, що далі буде краще.

Метою моєї дослідницької роботи є те, що хочу показати людям, які проблеми є зараз у видавництві книг, що потрібно надолужувати, аби розвиток книговидання досягнув високого рівня. Якщо подивитися, як розвивається книговидавництво у інших країнах і у нашій, то це, звичайно, є що порівнювати. За кордоном люди вкладають у розвиток книговидавництва великі гроші, аби ці друкарні видавали книги, щоб зацікавити читачів, щоб пізніше люди самі долучилися до видавництва. А у нашій країні не вистачає грошей навіть на книгодрукування українських книг, і через те на полицях ми бачимо книги російських письменників. Шкода, що українські друкарні випускають дуже мало книжок, а хотілося би, щоб видавнича справа не стояла на місці, щоби люди зрозуміли, яка проблема постала перед нами.

На сьогоднішній день в українських школах є талановиті діти, які пишуть вірші. Я би хотіла, щоб надалі наше суспільство поповнялося такими школярами. Адже пізніше, якщо буде така змога, то ці вірші зможуть надрукувати у наших українських друкарнях. І закордонні книговидавництва не будуть надсилати нам свої книги, адже у нас уже будуть свої.

Розділ II. Вислови видатних людей про книгу

Я впевнена, що кожен із нас любить читати книги. Адже найкращі цитати, афоризми та висловлювання знаходяться саме в них.

Українські письменники по-різному відгукувалися про книгу.

Книги – морська глибина:

Хто в них пірне аж до дна,
Той хоч і труду мав досить,
Дивні перли виносить.

Іван Франко.

Хто полюбить книгу, той далеко піде у своєму розвитку.

Книга рятує душу від здерев'яніння.

Тарас Шевченко.

Книжки – це величезне багатство.

Володимир Сосюра

Життя без книг – це хата без вікна.

Дмитро Павличко.

Книги - це переплетені люди.

А.Макаренко

О книги, найкращі порадики, найвірніші друзі!

Григорій Сковорода

Книга - це могутня зброя. Розумна, натхненна.

Книга нерідко вирішує долю людини.

Василь Сухомлинський

Розділ III. Історія українського книгодрукування

Україна має надзвичайно багату історію книгодрукування. Докладне вивчення історії нашого друкарства має для нас, українців, велике значення, бо якраз воно особливо яскраво підкреслює стан нашої давньої культури, якраз воно показує, якими культурними були ми в старовину.

До речі, стан нашого давнього друкарства давав нам тоді повну змогу не тільки займати почесне місце серед слов'янського світу, але й дорівнюватися технікою своїх видань культурним народам Європи.

Давня Україна, запровадивши в себе друкарство, хутко переконалася у його великій освітній силі . Цікаво підкреслити, що з українських друкарень виходили книжки не тільки церковні, але багато книжок і світського змісту, і при тому різними мовами: церковнослов'янською, польською та латинською, чим українське друкарство так відрізняється, скажімо, від друкарства московського, де друкувалися книжки переважно церковні. До речі, в давні часи друкарні зводилися при монастирях, і люди могли собі приходити до них і вивчати все те, чого не знали.

Одним із перших друкарів і засновником друкарства на Україні і Росії був Іван Федоров. Де народився, у кого навчався своєї майстерності Іван Федоров – про це не збереглося надійних джерел. Він був досвідченим фахівцем друкарської справи. Згодом побачили світ перші друковані книги - «Апостол» і «Азбука», що мало величезне значення не лише для розвитку інфраструктури української культури, а й для формування національної самосвідомості.

Проте і у Львові Федоров змушений був припинити друкування книг через борги. Після цього у 1575 р. він приймає пропозицію князя Костянтина Острозького.

Однією з шести книг Івана Федорова, що побачили світ в Острозі, є знаменита Острозька Біблія (1581 р.), що стала шедевром друкарського мистецтва XVI ст. – перша друкована Біблія слов'янського світу.

Найбільшими друкарнями, які працювали на території України в XVIII ст., були Лаврська (Київ), Ставропігійського братства (Львів), Почаївська, Піллера (Львів). В 1773 р. в одному Львові працювало 19 друкарень. Збільшуються розміри друкарень, їх потужності, чіткіше вимальовується структура підприємства.

Хочу зауважити, що книжкова продукція західноукраїнських друкарень була посібником для навчання грамоти не тільки в Галичині, на Волині і Холмщині, а й на Закарпатті та Буковині, і це сприяло підвищенню освітнього рівня населення, з цього часу книги стали невід'ємною часткою навчання людей. Друковану книгу використовували не тільки в богослужіннях, а й для домашнього читання, у шкільному навчанні. Нерідко друковані книги переписувалися. Пізніше із друкарень Західної України почали виходити твори великих українських письменників Панаса Мирного, Михайла Коцюбинського, Лесі Українки, Івана Франка, а й переклади російських і західноєвропейських класиків.

Книгодрукування кінця XVI-XVIII ст. стало однією з яскравих сторінок української культури.

Розділ IV. Важливість читання книг

Перш за все, книги читають для того, щоб отримати знання, але можна сказати також і те, що книги формують світогляд, цінності, переконання, особисту філософію і все це, безсумнівно, впливає на рівень життя в цілому.

Що дає читання книг? У книгах є величезний досвід і знання інших людей, велика кількість ідей, методик, стратегій. Книги формують світогляд. Читаючи книги, людина поступово формує світогляд, розширює і поглиблює погляд на світ, свої переконання.

Вважаю, що книги розвивають мислення, уяву, вміння мислити і міркувати. Читаючи книги, можна знайти ідеальний образ самого себе у вигляді яких-небудь героїв або реальних людей і згодом втілити цей образ у своєму житті. Читання книг дозволяє знайти відповіді на багато питань, адже все давним-давно вже відомо, тисячі людей вже прожили своє життя і поділилися своїм досвідом з усім людством. Книги надихають і мотивують на покращення себе і досягнення високих результатів.

Книги відкривають нові грані сприйняття світу, про які колись ми могли не знати. Відкрити свій розум новим можливостям, про які раніше ми, можливо, і не підозрювали. Всім нам, звичайно, відомо, що інформація в нашому сьогоденному світі відіграє вирішальне значення, інформаційні потоки оточують нас всюди, і людина неминуче стикається з вибором того, яку інформацію допускати собі в голову. Якщо ми щодня наполегливо пізнаємо щось нове маленькими порціями, то прийде час і ці маленькі порції складуться у нашій голові в великий обсяг знань.

Ми ходимо в школу, вчимося читати і писати, починаємо "дружити" з книгами. Що може бути цікавіше, ніж читання гарної книги? Читаючи, потрапляєш в таємничий і чарівний світ, переносишся в далеке минуле чи майбутнє.

Книги відповідають на багато наших запитань, змушують думати і співпереживати героям. Вони розповідають про наших однолітків, показують, як ведуть себе школярі в тій чи іншій ситуації, які проблеми постають перед ними. За допомогою книг ми вчимося на чужих помилках, не здійснюючи своїх. Книг багато, вони вчать нас наук, допомагають орієнтуватися в житті.

На мій погляд, прочитавши книгу, ми більше починаємо думати, отримувати величезне задоволення, дізнаємося багато корисного і цікавого. А скільки буває ситуацій, коли може допомогти мудра порада з книги.

Деякі вчені і просвітителі вважали, що без книжок неможливо обійтися в житті. Просвітитель Гідро вважав так: «Людина перестає мислити, коли перестає читати». Ось чому слід прагнути до спілкування з розумними книгами, слухати їхні слова, вчитися у них і самим ставати мудрішими. Будь-який, навіть фантастичний, твір обов'язково містить науково-пізнавальну інформацію про сьогоднішній день чи проекти майбутнього, історичну довідку про уміння наших предків, яку корисно почерпнути для себе.

До речі, до вибору книг варто підходити так, щоб тема книги була актуальною для нас саме сьогодні, а не про запас, інакше користь від книги буде мінімальною. Наприклад, якщо ми хочемо розбагатіти, то, очевидно, потрібно читати книги на тему багатства, і ми, звичайно, розуміємо, що без практичного застосування ідей наш дохід жодним чином не збільшиться. З усією очевидністю можна стверджувати, що читання книг, безсумнівно, зробить нас більш цінною людиною.

Деякі люди настільки захоплені безцільним проведенням часу, тягою до розваг і задоволення, що не замислюються про те, що елементарне, що можна зробити, щоб покращити якусь із сфер свого життя, це почати читати на цю тему книги. Щоб точно передавати свої думки, необхідно досконало володіти мовою. У цьому, я впевнена, допоможе читання книг, в яких зібрано незліченні багатства людського досвіду.

Отже, частіше заглядаймо до скарбниці духовності — книг, з яких б'є невичерпне джерело мудрості.

Розділ V. Роль книги у моєму житті

Книги в моєму житті відіграють важливе місце, адже вони допомагають у складну хвилину, навчають, як потрібно поводитися у тій чи іншій ситуації.

Ще з молодших класів книга стала для мене другом, а з роками наша дружба міцнішала, ставала справжньою - на все життя .

На мою думку, кожна людина має прочитати хоча б одну дійсно цікаву їй книгу. І ніколи не треба зупинятися в читанні, адже тоді з вами стане навіть нецікаво спілкуватися, бо в людини, що не читає книжок, обділена красою мова, суха.

Сьогодні книга стала доступною для будь-якої людини, яка хоче з нею познайомитися. Мені подобаються книги, що розповідають про незвичайні подорожі і фантастичні пригоди. Читаючи ці твори, я опиняюся у тому місці, де відбуваються події, уявляю себе на місці цих героїв. Завдяки книзі я можу відчувати настрій і відчуття того персонажа, про якого читаю.

Я впевнена, що незалежно від своїх захоплень і занять у житті, ми повинні багато читати. Адже та людина, яка багато читає, багато знає, може вирішити багато ситуацій у своєму житті. Адже не секрет, що і в точних науках, і в правознавстві, і в політиці необхідна освітня база. Бути культурним - не означає знати про все потрохи чи все про щось одне. Бути культурним - означає вивчити як слід твори великих письменників, проїнятися духом їхньої творчості, поріднитися з ними. На жаль, багато моїх сучасників читають не задля освіти, а задля розваги, забуваючи, що читання легких, розважальних книжок - це марна трата часу.

Але є інші книжки - і їх переважна більшість. Кожен, хто прочитав їх, стає добрішим, кращим. Звичайно, не можна вважати потрібними лише ті книги, що допомагають нам у наших справах і заняттях. Вони корисні, але це не та найвища користь, яку можуть принести книги. Справді чудові книги

переносять нас у світ безкорисливої думки, де мізерними видаються інтереси кожного з нас, де майже забуваються турботи повсякдення. На мій погляд, немає людини, яка, провівши час із доброю і цікавою книгою, не стала б кращою і щасливішою. Тому я всім рекомендую читати книги, адже це величезний світ прекрасного і незамінні друзі у вільний час.

Висновки

Нещодавно я провела опитування серед моїх однокласників, і результат показав, що їх більша половина любить читати і за місяць прочитує до двох книг. Звичайно, це добре, адже вони хочуть дізнатися про всіх і про все. Але уподобання у всіх різні. Хтось любить фантастику, хтось історичні твори, а хтось любить читати поезію.

Поезія є мовним мистецтвом, яке передбачає максимальне використання мовних засобів, а також творення нових поетичних образів.

Історичні твори розповідають про конкретних осіб, про значні суспільні події та явища, про конкретні факти, що були зафіксовані народною пам'яттю. Особливістю цих джерел є те, що вони тісно пов'язані з професійними виконавцями — співцями — талановитими творцями і хранителями героїчної історії нашого народу.

Будучи книговидавцем, я би зменшила ціну на книги. Звичайно, якщо знизити ціну, то буде більше покупців, буде більшим попит. Пізніше запросила б на роботу велику кількість людей, щоб справа була швидкою і якісною. Не заперечую, що книговидавництво можуть підняти тільки ті люди, які люблять книжку, хто вміє зробити її так, як ніхто інший. Тільки після того книговидавництво буде розвиватися на високому рівні. Взагалі хотілося б, щоб люди читали багато книжок, щоб розвивалися, і тоді це допоможе пройти ще одну сходинку їхнього життя, після цього воно стане кращим.

Для досягнення такого результату потрібно збільшити фінансування держави на видавництво книг українською мовою.

Список використаних джерел

- 1.** Іванченко О.Л. Роль книги в житті людини. Світ книг. Ранок, 2007.- 206с.
- 2.** Савченко О.Я. Читанка, Підручник для навч.закл. К.: Освіта, 2002.- 311с.
- 3.** Мигонь Д. Наука щодо книжки. Нарис проблематики. – М.: Книжка, 1991. – 198с.
- 4.** Бирснбаум І.Е. Історія книжки. – 2-ге вид. – М.: Книжка, 1981. – 247с.

